

АНАЛІЗ АНКЕТ «Професійні якості бібліотекарів з різним стажем роботи» (Київська область)

Підготувала Людмила Соколовська, провідний методист науково-методичного відділу КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для юнацтва»

В опитуванні взяло участь **549 респондентів**, працівників бібліотек **Київської області**, а саме: КЗ КОР «Київська обласна бібліотека для юнацтва», Баришівська ЦБС, Білоцерківської районної ЦБС, Богуславська ЦБС, Бориспільська міська ЦБС, Бородянська районна ЦБС, Вишгородська районна ЦБС, Іванківська ЦБС, Ірпінська МЦБС, Макарівська ЦБС, Миронівська ЦБС, Рокитнянська районна ЦБС, Сквирська районна ЦБС, Славутицький бібліотечно-інформаційний центр для дітей та юнацтва, Ставищенська ЦБС, Тарашанська районна ЦБС, Тетіївська ЦБС, Фастівської ЦБС, Яготинська ЦБС.

Ваш бібліотечний стаж:

- до 3 років - **78 респондентів**
- 3-9 років – **94 респондентів**
- 10-20 років – **136 респондентів**
- понад 20 років – **241 респондента**

1. Стаж – до 3 років - 78 респонденти

2. Ваша освіта:

- вища бібліотечна - **3**
- вища - **26**
- середня бібліотечна - **5**
- інша – **44** (середня; середня спеціальна; вища незакінчена)

3. Спеціальність за дипломом

- педагоги, вчителі - **10**
- бібліотекар - **4**
- бібліотекар-бібліограф – **3**
- документознавець – **1**
- бухгалтер - **7**
- організатор масових заходів - **1**
- психолог - **3**
- кухар - **2**
- перукар - **2**
- швачка – **3**
- агроном – **3**
- економіст - **1**.

- режисер – 1
- геолог - 1
- правознавець -1,
- фінансовий аналітик -1,
- спеціаліст водні ресурси та аквакультура – 1
- технік-технолог –1
- медсестра – 1
- повар-кондитер – 1
- біолог-технолог - 1
- вчитель початкових класів - 1
- секретар-діловод – 2
- секретар – 1
- інженер-технолог – 1
- художник-модельєр
- 20 респондентів – не вказали

4. Посада, яку займаєте

- бібліотекарі - 38 респонденти
- зав. бібліотекою/бібліотекою філією – 11
- бібліотекар II категорії - 1
- бібліотекарі сільських бібліотек-філіалів - 12
- провідний методист – 1
- методист – 1
- 14 респондентів – не вказали

5. Скільки часу Ви на цій посаді :

- до року – 18
- 1 рік – 14
- 2 роки – 23
- 3 роки - 2
- не вказали - 23 респондентів

6. Які найголовніші якості, на Вашу думку, характеризують Вас як бібліотекаря (можна обрати 5 варіантів відповідей):

- професійні знання - 35
- комунікабельність - 45
- організаційні здібності - 25
- знання бібліотечно-інформаційних технологій - 11
- оригінальність мислення - 18
- ораторські здібності - 18

- здатність до самоосвіти, підвищення ... - **37**
- емоційний контроль - **12**
- вимогливість - **20**
- цілеспрямованість - **24**
- організованість - **32**
- працелюбність - **30**
- відповідальність - **33**
- толерантність - **14**

7. Що, головним чином, впливає на взаєностосунки «бібліотекар - користувач»?

- уміння вислухати запити користувача - **39**
- повага до читача - **47**
- доброзичливість - **27**
- ерудованість, орієнтування в ... - **30**
- почуття гумору - **9**
- витримка, інтелігентність - **19**
- зовнішній вигляд бібліотекаря - **16**

8. Що може відштовхнути користувача від бібліотекаря?

- байдужість - **50**
- неухажливість - **31**
- нервозність, роздратування - **35**
- «нудьга на обличчі бібліотекаря» - **11**
- Ваш варіант: некомпетентність – **5**; непривабливий зовнішній вигляд – **4**; нездатність задовольнити запити користувачів; грубість.

9. Чи відчуваєте Ви професійне вигорання (один із проявів стресу, з яким стикається людина у власній професійній діяльності) у роботі?

- так – **4**
- ні (перехід до 11 запитання). – **69**
- не дали відповідь - **5**

10. Як справляєтесь із станом професійного вигорання?

- самостійно - **3**
- з допомогою супервізора (професійно більш досвідченою людиною);
- з допомогою рідних - **1**
- візит до психолога;

11. Вкажіть, які додаткові знання та навички необхідно мати бібліотечному працівнику?

- психологічні – **41**
- педагогічні – **28**
- літературні, мистецькі – **48**

- юридичні - 3
- інші варіанти – 2: організаторські; комп'ютерна грамотність.

12. Чи закінчували Ви додаткові професійні курси?

- так, які саме _ - 39 курси підвищення кваліфікації; Обласні курси підвищення кваліфікації бібліотечних працівників; Київські обласні курси підвищення кваліфікації працівників культури
- ні - 39

13. Які процеси, напрями бібліотечної діяльності останнім часом викликають у Вас труднощі? рекласифікація книжкового фонду; розстановка книжкового фонду, робота з книжковим фондом; Оволодіння новітніми технологіями; Відсутність сучасної матеріально-технічної бази; Рекласифікація бібліотечного фонду згідно таблиць УДК; відсутність професійних друкованих інформаційних ресурсів; перехід з ББК на УДК; організація і проведення масових заходів; підготовка та проведення масових заходів; бібліографічна робота; Організація соціокультурної діяльності; Створення електронного каталогу; розстановка фонду згідно УДК; б) проведення масових заходів; перехід на УДК; класифікація фонду та бібліографічний опис матеріалів до СКС; рекласифікація книжкового фонду; слабка матеріально – технічна база; відсутність опалення, відсутність Інтернету, відсутність фінансування.

14. Вкажіть основні для Вас особисто джерела інформування з професійних питань?

- індивідуальна консультація колег - 30
- заняття у школах професійної майстерності - 14
- семінари, наради - 62
- методичні видання - 25
- тренінги - 16
- професійні сайти - 27
- самоосвіта - 19
- інше _____

15. Як Ви оцінюєте рівень розвитку Вашої бібліотеки?

- високий - 6
- середній – 51
- низький - 3
- підвищується, але повільно - 18

16. Чи залежить ефективність Вашої роботи від рівня розвитку бібліотеки?

- так – 71
- чому? _ Мало коштів виділяється на передплату періодичних видань, застарілий книжковий фонд, відсутність сучасної оргтехніки; Чим вищий

рівень професіоналізму бібліотекаря, тим вищий рівень розвитку самої бібліотеки; Якщо бібліотека сучасна, то менше зусиль прикладається для створення комфортного середовища для користувачів; підвищується рівень ефективності роботи; виробнича ефективність; ? Якщо бібліотекар удосконалює свою діяльність, то й бібліотека буде цікавою і корисною для різних категорій читачів; ефективність роботи підвищують комфортні умови та матеріально-технічне забезпечення; Недостатній рівень знань; Робота б-ки залежить в основному від поповнення фондів, наявності періодики, забезпечення комп'ютерами; при кращому фінансуванні бібліотек буде покращуватись якість фонду, при проведенні ремонту вигляд бібліотеки зміниться, користувачам стане приємніше заходити до такої бібліотеки, зміниться показник читачів, книговидачі, відвідування бібліотеки;

- ні - 7
- чому?

17. Оцініть ступінь комфортності Вашої роботи:

- почуваюсь на робочому місці комфортно – 70
- почуваюсь на робочому місці некомфортно - 5
- Ваш варіант – 3: 50 на 50; некомфортні умови взимку; працювати подобається, але є багато негативних факторів в роботі(аварійне приміщення, слабка матеріально - технічна база);

18. Які особисті професійні досягнення Ви вважаєте найважливішими?:

залучення молоді до бібліотеки; Втілення рішень та ідей, спрямованих на розвиток і підтримку читання; досвід роботи і професійність; Зміна професії – є моїм досягненням; Бути людиною; Оволодіння професійними навичками роботи з бібліотечним фондом, каталогами, з користувачами; використання різних форм роботи для популяризації книги; застосування інформаційних технологій; удосконалення навичок роботи; організаційні здібності; більше уваги приділяю читанню книг; Залучення нових читачів до бібліотеки; Виступ на радіо Богуслав ФМ; освоєння ПК; б) налагодження співпраці з місцевими установами; робота по створенню електронного каталогу; підготовка відеопрезентацій для масових заходів; Досягнення взаєморозуміння з читачами, розробка та проведення масових заходів у селі; проведення літературних вечорів.

19. Ваш вік:

- 17-24 - 3
- 25-40; - 42
- 41-60; - 33
- 61 і більше.

20. Стать:

- жіноча - 77
- чоловіча - 1

1. Бібліотечний стаж : 3-9 років - 94 респонденти

2. Ваша освіта:

- вища бібліотечна – 7
- вища - 30
- середня бібліотечна - 17
- інша - 40 (середня; середня спеціальна; вища незакінчена)

3. Спеціальність за дипломом

бібліотекар – 17

бібліотекар – бібліограф - 1

документознавець-менеджер органів державної влади і управління – 1

діловод – 1

працівник культури (клубник) – 2

режисер-постановник – 1

музеєзнавець – 1

педагоги, вчителі, вихователі – 18

бухгалтер – 5

менеджер організації – 1

еколог – 1

фінансист – 1

правознавець (юрист) – 1

технік-технолог -1;

технік – механік - 1

зоотехнік -1;

хімік-технолог - 1

медична сестра – 1

технолог-організатор – 1

інженер – 1

психолог – 1

економіст - 1

мають середню освіту – 5

25 респондентів – не вказали

4. Посада, яку займаєте

бібліотекарі – 45

бібліотекар II категорії - 1

бібліограф - 1

заввідділи - 2
провідний методист – 1
завідувачка бібліотекою/ бібліотекою-філією - 23
завідувачка бібліотекою-клубом -1;
завідувачка клубом-бібліотекою -1.
20 респондентів – не вказали

5. Скільки часу Ви на цій посаді

1 - 3 роки – 9
4 - 6 років - 26
7-9 років – 36
не вказали - 23

6. Які найголовніші якості, на Вашу думку, характеризують Вас як бібліотекаря (можна обрати 5 варіантів відповідей):

- професійні знання - 46
- комунікабельність - 44
- організаційні здібності - 38
- знання бібліотечно-інформаційних технологій - 30
- оригінальність мислення - 19
- ораторські здібності - 18
- здатність до самоосвіти, підвищення ... - 50
- емоційний контроль - 11
- вимогливість - 18
- цілеспрямованість - 22
- організованість – 20
- працелюбність - 37
- відповідальність - 50
- толерантність - 16

7. Що, головним чином, впливає на взаєностосунки «бібліотекар - користувач»?

- уміння вислухати запити користувача – 41
- повага до читача - 44
- доброзичливість – 22
- ерудованість, орієнтування в колі ... - 35
- почуття гумору - 8
- витримка, інтелігентність – 21
- зовнішній вигляд бібліотекаря - 19

8. Що може відштовхнути користувача від бібліотекаря?

- байдужість - 39

- неухважність - **35**
- нервозність, роздратування - **32**
- «нудьга на обличчі бібліотекаря» - **12**
- Ваш варіант непривабливий зовнішній вигляд,

9. Чи відчуваєте Ви професійне вигорання (один із проявів стресу, з яким стикається людина у власній професійній діяльності) у роботі?

- так - **22**
- ні – **72**

10. Як справляєтесь із станом професійного вигорання?

- самостійно - **15**
- з допомогою супервізора ... - **4**
- з допомогою рідних - **1**
- візит до психолога;
- інше _____

11. Вкажіть, які додаткові знання та навички необхідно мати бібліотечному працівнику?

- психологічні – **37**
- педагогічні - **30**
- літературні, мистецькі - **62**
- юридичні - **5**
- інші** варіанти: комп'ютерні технології, піар, реклама, видавнича справа, організаторські, маляр, прибиральника, садівника, володіти ораторським мистецтвом

12. Чи закінчували Ви додаткові професійні курси?

- так - **71**
школи молодого професіонала; курси підвищення кваліфікації; курси підвищення кваліфікації на базі Яготинської ЦБС; Київські обласні курси підвищення кваліфікації працівників культури; обласні курси підвищення кваліфікації бібліотечних працівників
- ні – **19**

13. Які процеси, напрями бібліотечної діяльності останнім часом викликають у Вас труднощі? Непорозуміння з місцевою владою; Грантова діяльність; Проведення рекламних кампаній; видавнича справа; децентралізація; Осучаснення бібліотеки; комп'ютеризація та створення гарної матеріально-технічної бази; Рекласифікація бібліотечного фонду і систематичного каталогу ; Важко звикнути до УДК; Комунікація з АТОВцями; неспроможність задовольнити запити користувачів через недостатню кількість нової літератури (моральне незадоволення); комп'ютеризація; рекласифікація книжкового фонду на УДК; організація і проведення масових заходів; робота з комп'ютером;

перехід з ББК на УДК; бібліографічна робота; групове інформування; організація масових заходів; перехід на УДК; оволодіння сучасними інформаційними технологіями; бібліотечно – інформаційні технології; рекласифікація книжкового фонду; слабка матеріально – технічна база; відсутність опалення, недостатнє фінансування, відсутній Інтернет.

14. Вкажіть основні для Вас особисто джерела інформування з професійних питань?

- індивідуальна консультація колег - **25**
- заняття у школах професійної майстерності - **6**
- семінари, наради - **66**
- методичні видання - **45**
- тренінги - **11**
- професійні сайти - **27**
- самоосвіта - **22**
- інше _____

15. Як Ви оцінюєте рівень розвитку Вашої бібліотеки?

- високий - **7**
- середній - **50**
- низький - **15**
- підвищується, але повільно - **22**

16. Чи залежить ефективність Вашої роботи від рівня розвитку бібліотеки?

- так - **92**
- чому? високий рівень спонукає до самоосвіти, при низькому людина деградує; Мало коштів виділяється на передплату періодичних видань, застарілий книжковий фонд, відсутність сучасної оргтехніки, підтримка владних структур; Якісно і цікаво надаються послуги; Чим сучасніша бібліотека, тим якісніше працюю; Вважаю, що чим вищий рівень професіоналізму бібліотекаря, тим вищий рівень розвитку самої бібліотеки; Чим вищий рівень бібліотеки (новітні технології, комфортні умови, доступність до інформаційних джерел та інш.) тим ефективність, оперативність надання послуг читачам буде краще; Знання, вміння, професіоналізм, компетентність працівника бібліотеки є такими факторами, від яких залежить успішна діяльність бібліотеки; Коли бібліотека підключена до мережі Інтернет, матеріально-технічне забезпечення високе, а поповнення фонду сучасною літературою відбувається постійно, від цього залежить рівень обслуговування читача; від забезпеченості літератури та періодичних видань; інформатизації бібліотеки; чим вищий рівень розвитку бібліотеки, тим ефективніша робота; Робота б-ки залежить

в основному від поповнення фондів, наявності періодики, забезпечення комп'ютерами; Робота бібліотекаря напряму пов'язана з наявністю нової літератури, Інтернету, можливості якісно провести масовий захід, тобто потреба якісного фінансування . Зовнішній вигляд бібліотеки впливає на бажання її відвідати. Достойна зарплата впливає на зовнішній вигляд бібліотекаря та його емоційний стан;

- ні - **2**
- чому? знання все одно отримуються на стороні; Не зважаючи на відсутність технічних засобів, холод взимку, люди йдуть до бібліотеки і бібліотекар йде до людей, бо то є робота і її треба виконувати якісно;

17. Оцініть ступінь комфортності Вашої роботи:

- почуваюсь на робочому місці комфортно - **70**
- почуваюсь на робочому місці некомфортно - **18**
- Ваш варіант – **6**, посередньо; взимку на робочому місці некомфортно; не завжди почуваюся комфортно

18. Які особисті професійні досягнення Ви вважаєте найважливішими? –

Впровадження в роботу бібліотеки нових форм роботи з використанням сучасних технологій; культурне партнерство; бібліотечні проекти; Привернення читачів до бібліотеки; Підвищення рівня комунікабельності; Проведення «Бібліоглобусу», участь в заходах, тренінгах, семінарах; Професійна компетентність; здатність за допомогою інформаційних технологій самостійно знаходити необхідну інформацію; вміння вести діалог з читачем; Удосконалення навичок роботи; вміння слухати читача, розуміння з читачами; самоосвіта та самовдосконалення; приділяю більше уваги читанню книг, особливо новинок літератури та періодичних видань; отримання вищої фахової освіти; оволодіння комп'ютерними технологіями; бібліотечна сторінка в Фейсбуці; Проведення масових заходів у селі, допомога у виданні краєзнавчої книги «Росава» П. Кочерги; здатність до самоосвіти, цілеспрямованість, вміння швидко навчатись новому (впровадження УДК); Краєзнавча робота, патріотичне та морально-правове виховання читачів;

19. Ваш вік:

- 17-24 - **2**
- 25-40 років – **28**
- 41-60 років - **60**
- 61 і більше - **4**

20. Стать:

- жіноча - **94**
- чоловіча.

1. Ваш бібліотечний стаж: 10-20 рок - 136 респондентів

2. Ваша освіта:

- вища бібліотечна - **20**
- вища - **23**
- середня бібліотечна – **47**
- інша – **46** (середня; середня спеціальна; некінчена вища)

3. Спеціальність за дипломом

бібліотекар - **40**

бібліограф – **1**

Бібліотекар-бібліограф - **12**

менеджер видавничої спр. – **1**

менеджер інформаційних систем і технологій – **2**

Педагоги, вчителі, вихователі – **21**

організатор театралізованих заходів -**1**

клубний працівник - **3**

агроном – **4**

технолог – **2**

оператор поштового зв'язку – **2**

Інженер-технолог – **1**

бухгалтер -**1**;

перукар -**1**;

слюсар - **1**

ветлікар - **2**

картограф -**1**

зоотехнік – **2**

майстер квітникар-декоратор – **1**;

технік-технолог – **1**

кондитер – **1**;

перемотчик ниток IV розряду – **1**

медсестра – **1**

диригент-хоровик - **1**

середня освіта - **5**.

12 респондентів – не вказали

4. Посада, яку займаєте:

бібліотекарі - **71** респондентів

завідувач бібліотекою/дитячою бібл./бібліотеко-філією - **39**

зам директора – 1
зав відділу / сектору - 4
бібліотекарі бібліотек-філіалів – 1
завідувачка бібліотекою-клубом -1
провідний методист - 1
провідний бібліотекар – 6
бібліограф – 1
бібліотекар I кат. – 2
бібліотекар II кат. – 2

12 респондентів – не вказали

5. Скільки часу Ви на цій посаді

менше 11 років - 30 респондент
11- 20 років - 88 респондентів
не вказали - 17

6. Які найголовніші якості, на Вашу думку, характеризують Вас як бібліотекаря (можна обрати 5 варіантів відповідей):

- професійні знання - 84
- комунікабельність - 69
- організаційні здібності - 47
- знання бібліотечно-інформаційних технологій - 29
- оригінальність мислення - 28
- ораторські здібності - 20
- здатність до самоосвіти, підвищення ... - 75
- емоційний контроль - 26
- вимогливість - 38
- цілеспрямованість - 36
- організованість - 37
- працелюбність - 37
- відповідальність - 67
- толерантність - 24

7. Що, головним чином, впливає на взаємовідносини «бібліотекар - користувач»?

- уміння вислухати запити користувача - 92
- повага до читача - 66
- доброзичливість - 50
- ерудованість, орієнтування в колі ... - 71
- почуття гумору – 20
- витримка, інтелігентність - 35
- зовнішній вигляд бібліотекаря - 40

8. Що може відштовхнути користувача від бібліотекаря?

- байдужість - **78**
- неухважність - **59**
- нервозність, роздратування - **60**
- «нудьга на обличчі бібліотекаря» - **34**
- Ваш варіант непривабливий зовнішній вигляд - **9**

9. Чи відчуваєте Ви професійне вигорання (один із проявів стресу, з яким стикається людина у власній професійній діяльності) у роботі?

- так - **29**
- ні (перехід до 11 запитання) – **107**

10. Як справляєтесь із станом професійного вигорання?

- самотійно - **21**
- з допомогою супервізора... - **1**
- з допомогою рідних - **7**
- візит до психолога;
- інше _____

11. Вкажіть, які додаткові знання та навички необхідно мати бібліотечному працівнику?

- психологічні - **65**
- педагогічні - **60**
- літературні, мистецькі - **72**
- юридичні - **21**
- інші варіанти; організаторські - **9**; артистичні - **5**; комп'ютерні технології; ораторське мистецтво; інформаційні технології

12. Чи закінчували Ви додаткові професійні курси?

- так, які саме – **118**, курси підвищення кваліфікації; проблемне навчання: Київські обласні курси підвищення кваліфікації працівників культури; Інститут соціокультурного менеджменту; обласні курси підвищення кваліфікації бібліотечних працівників
- ні - **18**

13. Які процеси, напрями бібліотечної діяльності останнім часом викликають у Вас труднощі: робота на 0,5 ставки (неповний робочий день) - не вистачає часу на реалізацію всього задуманого; інформаційні технології; автоматизація бібліотечних процесів; обслуговування користувачів-дітей через недостатню матеріально-технічну базу бібліотеки та недостатнє комплектування книжкового фонду новою літературою; Освоєння інформаційних технологій; Звикання до нових таблиць УДК; Рекласифікація бібліотечного фонду згідно

таблиць УДК; знання у сфері сучасних інформаційних систем; організація і проведення масових заходів; відсутність комфортних умов; робота з ДБА; Низький рівень матеріально-технічної бази; Недостатнє комплектування фондів програмною літературою; Недостатнє забезпечення інформаційними ресурсами для задоволення запитів нового покоління читачів; Комп'ютерні технології; Відсутність підключення мережі Інтернет; Рекласифікація фонду, ДБА; Правова освіта; Недостатність фінансування; шифрування по УДК; б) робота з каталогом; освоєння сучасних інформаційних технологій; перехід на УДК; бібліотечно – інформаційні технології ; фінансування бібліотеки; слабка матеріально – технічна база; відсутність опалення, недостатнє фінансування, відсутність Інтернету.

14. Вкажіть основні для Вас особисто джерела інформування з професійних питань?

- індивідуальна консультація колег - **55**
- заняття у школах професійної майстерності - **17**
- семінари, наради - **105**
- методичні видання - **51**
- тренінги - **16**
- професійні сайти - **42**
- самоосвіта - **49**
- інше _ екскурсії до інших бібліотек _____

15. Як Ви оцінюєте рівень розвитку Вашої бібліотеки?

- високий - **15**
- середній - **82**
- низький - **18**
- підвищується, але повільно - **21**

16. Чи залежить ефективність Вашої роботи від рівня розвитку бібліотеки?

- так - **117**
- чому? високий рівень бібліотеки підвищує рівень працівників; Сільські бібліотеки не оснащені сучасною оргтехнікою, відсутній доступ до мережі Інтернет, у центральних та міських бібліотеках її недостатньо. Мало коштів виділяється на нову літературу та передплату періодичних видань; Підвищується якість надання послуг; Якби бібліотеки були оснащені комп'ютерною технікою, тоді якісніше задовольнялися б інформаційні потреби користувачів; Чим краще оснащена бібліотека, підключена до Інтернету, технічно і фінансово забезпечена, постійно поповнюється сучасною літературою тим більша буде ефективність роботи у працівника, а від цього залежить і рівень обслуговування читача; комфорт і затишок – запорука успіху; чим якісніший фонд, тим краще обслуговування; низький

рівень розвитку бібліотеки – менш ефективна робота; Чим кращий рівень розвитку та забезпечення технічними і інформаційними засобами бібліотеки, тим більше можливостей надання читачам якісних послуг; Тому що створені умови для ефективної роботи – 2; розвиток бібліотеки дає можливість розвиватися і бібліотекарю, з'являється безліч нових ідей, щоб робити бібліотеку більш видимою і цікавою; тому що це взаємопов'язано; високі вимоги до бібліотек, як культурних центрів громади; Робота б-ки залежить в основному від поповнення фондів, наявності періодики, забезпечення комп'ютерами; Більше фінансування – більше книг, краще технічне оснащення – більше читачів;

ні - **19**

чому?: Головне – особисті здібності.

17. Оцініть ступінь комфортності Вашої роботи:

почуваюсь на робочому місці комфортно – **115**

почуваюсь на робочому місці некомфортно - **19**

Ваш варіант: Комфорт створюють своїми руками та за фінансової підтримки органів місцевої влади; Не опалюється приміщення; Бажання покращення матеріально-технічної бази бібліотеки

18. Які особисті професійні досягнення Ви вважаєте найважливішими?

комунікація з користувачами; бібліотечні проекти; вся буденна робота важлива; Взаємодія з читачами і побудова зворотнього зв'язку; Підвищення рівня комунікабельності; Терпіння та комунікабельність; Залучення широкого кола користувачів різних вікових категорій шляхом нових, креативних форм роботи; Розвиток творчих здібностей користувачів-дітей; Професійні вміння і навички, комунікабельність; Вивчення таблиці УДК; Оволодіння різними процесами бібліотечної роботи; Проведення популяризації літератури і відзначення знаменних і пам'ятних дат різноманітними формами роботи; Удосконалення професійних якостей ; бажання і здатність до самоосвіти впродовж всього часу; самоосвіта та самовдосконалення; краєзнавча робота; робота з талановитими дітьми; вміння спілкування з читачами; організація книжкових виставок; проведення масових заходів; підвищення на посаді; набуття професійного досвіду; Витримка, цілеспрямованість; Співпраця з користувачами бібліотеки; Залучення читачів до бібліотеки; Створення клубу за інтересами; Навички роботи на комп'ютері, пошук інформації в мережі Інтернет; Опанування бібліотечної програми UNILIB; ведення гуртків, клубів за інтересами; обслуговування користувачів поважного віку на дому; оволодіння комп'ютерними технологіями; залучення громади до культурного життя селища; освоєння інноваційних форм масових заходів; Уміння вислухати та виконати запит читача; організаційні; Відкриття музейної кімнати, краєзнавча робота.

19. Ваш вік:

- 17-24;
- 25-40 років - **19**
- 41-60 років - **110**
- 61 і більше - **7**

20. Стать:

- жіноча - **136**
- чоловіча.

1. Ваш бібліотечний стаж: понад 20 років - 241 респондентів

2. Ваша освіта:

- вища бібліотечна - **89** респондентів
- вища - **24**
- середня бібліотечна - **84**
- інша – **38** (середня; середня спеціальна; вища незакінчена)

3. Спеціальність за дипломом

бібліотекар - **94**

Бібліотекар-бібліограф - **60**

бібліотекар, бібліограф, менеджер інформаційних систем і технологій - **7**

бібліотекознавство та бібліографія – **6**;

книгознавець, менеджер видавничої справи – **2**

вчитель - **10**

оператор фотолітографії - **1**

інженер – **1**

товарознавець -**1**

радіотехніка -**1**

організатор культурно-масової роботи - **1**

агроном – **5**

бухгалтер - **1**

культурно-освітній працівник – **1**;

майстер-меліоративних систем – **1**;

швея чоловічого одягу – **1**;

В'язальниця верхнього трикотажу(ПТУ) – **1**

технолог - **2**

кулінар - **1**

без освіти – **6**.

27 респондентів – не вказали

4. Посада, яку займаєте

бібліотекарі - **99** респондентів

директор ЦБС – **4**

завідувач бібліотекою/філією – **44**

зав дитяч.бібл - **1**

Заступник директора по роботі з дітьми - **3**

заввідділу обслуговування - **6**

зав метод відділом – **2**

заввідділу збереж та рест. фондів – **1**

завідувач методично-бібліографічного відділу - **2**

заввідділу комплектування і обробки літератури – **3**

зав. відділом / сектором – **1**

провідний бібліограф – **3**

бібліограф з краєзнавчої роботи - **1**

провідний бібліотекар – **19**

головний методист – **1**

провідний методист – **2**

методист I кат. – **1**,

методист - **2**

методист по книжкових фондах - **1**

бібліограф I кат. – **1**

бібліотекар I категорії - **4**

бібліотекар II кат. – **2**

бібліограф – **4**

30 респондентів – не вказали

5. Скільки часу Ви на цій посаді

до 3-х років - **7**

3-10 роки - **20**

11 - 20 років - **21**

21 – 30 років - **99**

понад 30 років – **63**

не вказали - **25**

6. Які найголовніші якості, на Вашу думку, характеризують Вас як бібліотекаря (можна обрати 5 варіантів відповідей):

професійні знання - **198**

комунікабельність - **140**

організаційні здібності - **97**

знання бібліотечно-інформаційних технологій - **80**

оригінальність мислення - **72**

- ораторські здібності - 28
- здатність до самоосвіти, підвищення ... - 116
- емоційний контроль - 43
- вимогливість - 57
- цілеспрямованість - 50
- організованість – 69
- працелюбність - 78
- відповідальність - 130
- толерантність - 50

7. Що, головним чином, впливає на взаємостосунки «бібліотекар - користувач»?

- уміння вислухати запити користувача - 147
- повага до читача - 133
- доброзичливість - 88
- ерудованість, орієнтування в колі ... - 139
- почуття гумору - 62
- витримка, інтелігентність - 85
- зовнішній вигляд бібліотекаря - 75

8. Що може відштовхнути користувача від бібліотекаря?

- байдужість - 176
- неухажливість - 118
- нервозність, роздратування - 112
- «нудьга на обличчі бібліотекаря» - 76
- Ваш варіант: некомпетентність - 32, непривабливий зовнішній вигляд – 18;
Не знання бібліотечного фонду - 4; Неможливість задовольнити запити - 1.

9. Чи відчуваєте Ви професійне вигорання (один із проявів стресу, з яким стикається людина у власній професійній діяльності) у роботі?

- так - 52
- ні (перехід до 11 запитання) - 189

10. Як справляєтеся із станом професійного вигорання?

- самостійно - 33
- з допомогою супервізора ... - 4
- з допомогою рідних - 14
- візит до психолога;
- інше 1- самоосвіта

11. Вкажіть, які додаткові знання та навички необхідно мати бібліотечному працівнику?

- психологічні - 148

- педагогічні - **132**
- літературні, мистецькі - **159**
- юридичні - **52**
- інші варіанти: організаторські, акторські, соціального працівника, знання комп'ютерних технологій, Ораторські здібності, володіння інформаційними технологіями

12. Чи закінчували Ви додаткові професійні курси?

- так, які саме – **215** - курси підвищення кваліфікації, Обласні курси підвищення кваліфікації працівників культури; Основи комп'ютерної грамотності; Основи роботи в Інтернеті для бібліотечних працівників при НАККК; Всеукраїнська Школа методиста; Інститут соціокультурного менеджменту; оператор комп'ютерного набору та підвищення кваліфікації за програмою «Молодіжний працівник; обласні курси підвищення кваліфікації бібліотечних працівників; тренінги («Бібліоміст»).
- ні - **26**

13. Які процеси, напрями бібліотечної діяльності останнім часом викликають у Вас труднощі?: автоматизація бібліотечних процесів; освоєння нових інформаційних технологій; перехід на УДК; Непорозуміння з місцевою владою; недостатні знання інформаційних технологій; Комплектування фонду літературою, яку вимагають читачі; Недофінансування потреб бібліотеки; Впровадження методів інноваційної освіти; Масова робота; Комп'ютерна грамотність; Перехід на УДК; неспроможність задовольнити запити користувачів через недостатню кількість нової літератури; застарілі методи та напрями роботи; комп'ютеризація; знання у сфері сучасних інформаційних систем; відсутність комфортних умов; написання проектів, програм; залучення нових користувачів до бібліотеки і читання; низький рівень матеріально-технічної бази; розстановка фонду по УДК; шифрування по УДК; - перехід на УДК; освоєння сучасних інформаційних технологій; залучення до читання молоді; покращення матеріально – технічної бази селищних бібліотек; відсутність сучасних бібліотечних нормативів; залучення до бібліотек молодих спеціалістів; Введення інформаційних технологій; Впровадження та використання інформаційних технологій в роботі бібліотеки, комп'ютеризація бібліотек; фінансування бібліотек; проведення ремонту; відсутність нормативно – правової бази для діяльності бібліотеки; слабка матеріально – технічна база; відсутність опалення, недостатнє фінансування, відсутність Інтернету, недостатнє надходження нових книг.

14. Вкажіть основні для Вас особисто джерела інформування з професійних питань?

- індивідуальна консультація колег - **74**
- заняття у школах професійної майстерності - **31**

- семінари, наради – **190**
- методичні видання - **107**
- тренінги - **43**
- професійні сайти - **112**
- самоосвіта - **105**
- інше: професійні періодичні видання, екскурсії до інших бібліотек області та м.Києва, зарубіжний досвід кращих бібліотек

15. Як Ви оцінюєте рівень розвитку Вашої бібліотеки?

- високий - **34**
- середній - **153**
- низький - **22**
- підвищується, але повільно - **32**

16. Чи залежить ефективність Вашої роботи від рівня розвитку бібліотеки?

- так - **230**
- чому? Від авторитету закладу залежить авторитет працівників і навпаки; Рівень роботи підвищиться, якщо бібліотека осучасниться; У випадку, коли бібліотека оснащена комп'ютерною технікою, забезпечена достатньою кількістю періодичних видань, поповнюється новою літературою, - це спонукає бібліотекаря надавати бібліотечні послуги не лише пов'язані з книгою, а й орієнтуватись на сучасного читача який цікавиться розвитком своєї особистості та більш якісно виконувати інформаційні запити користувачів. У випадку відсутності зазначеного – бібліотекар більше уваги приділяє пошуку додаткового фінансування для придбання комп'ютерної техніки і тому, щоб бібліотечний заклад поповнився новими книгами і періодикою на різні смаки і уподобання; Відсутність Інтернету, стан матеріально-технічного забезпечення задовільний, недостатнє фінансування, недостатнє поповнення фонду сучасною літературою, від цього залежить рівень обслуговування читача ; якщо відповідна матеріально-технічна база, то і ефективність роботи буде вища; від забезпечення новими книгами та періодичними виданнями; при належному фінансуванні підвищується рівень розвитку бібліотеки, отже і праця бібліотекаря стає відповідно ефективнішою; Високий рівень розвитку бібліотеки підштовхує до самоосвіти; робота у єдиній команді; Тому що з'являється безліч нових ідей; користувачі хочуть проводити вільний час (взимку) у теплому приміщенні; високі вимоги до бібліотек, як культурних центрів громади; Ефективність роботи бібліотекаря залежить в основному від поповнення фондів, наявності періодики, забезпечення комп'ютерами; при кращому фінансуванні бібліотек буде покращуватись якість фонду, при проведенні ремонту вигляд бібліотеки зміниться, користувачам стане

приємніше заходити до такої бібліотеки, зміниться показник читачів, книговидачі, відвідування бібліотеки;

ні - 22

чому? В будь-якому випадку потрібно добре виконувати свою роботу; ?
Технічна робота – непомітна, завжди залишатись фахівцем;

17. Оцініть ступінь комфортності Вашої роботи:

почуваюсь на робочому місці комфортно - 214

почуваюсь на робочому місці некомфортно - 21

Ваш варіант: не завжди почуваюся комфортно – 6; комфорт створюється власними руками; Почуваюсь на робочому місці некомфортно із-за холоду взимку;

18. Які особисті професійні досягнення Ви вважаєте найважливішими?:

комунікабельність; освоєння нової електронної програми; вміння формувати книжкові фонди в умовах відсутності належного фінансування; від простого бібліотекаря до директора; Величезний досвід роботи і професійні знання; Знання бібліотечного фонду; Освоєння новітніх технологій, запровадження сучасних форм роботи ; Залучення до бібліотеки читачів різного віку та їх спілкування; Компетентність; Вміння відчувати потреби користувачів та їх задовольняти; Створення сучасної бібліотеки та покращення її іміджу; Професіоналізм, компетентність, прагнення удосконалення професійної майстерності, високий рівень культури спілкування і задоволення інформаційних потреб користувачів; : допомога «полюбити» книгу і читання багатьом односельцям; цілеспрямованість, бажання і здатність до самоосвіти впродовж всього часу; кар'єрний зріст: від бібліотекаря до провідного методиста, вимогливість, відповідальність, компетентність, наполегливість, вдячність читачів; професійні знання; бажання працювати на користь громади; працелюбність, впевненість, тактовність, комунікабельність інформаційна компетентність; вміння працювати в колективі і з читачами; підвищення на посаді; підвищення рівня професійного зростання; Витримка, цілеспрямованість ; Опублікування статей у журналі «Бібліотечна планета», «Голос України»; освоєння ПК та мережі Інтернет; б) знання уподобань більшості користувачів; оволодіння комп'ютерними технологіями; залучення громади до культурного життя селища; освоєння інноваційних форм масових заходів; покращення матеріальної бази; оформлення сучасного дизайну; спільна перемога бібліотеки та громадських організацій міста у отриманні гранту від МОМ (Міжнародна організація з міграції); Перенавчання по спеціальності; уміння працювати з читачами ; вміння почути та зрозуміти читача; взаємозв'язок з батьками читачів – дітей, школою ; організаційні здібності; здатність до самоосвіти; комфорт у бібліотеці; робота в бібліотеці тривалий час (більше 40р.); Перемоги членів клубів за інтересами в обласних

та Всеукраїнських конкурсах; Практика роботи з читачами юнацького віку; підготовка та випуск пізнавальних телепрограм; краєзнавча робота; патріотичне та морально-правове виховання читачів; спілкування з читачем.

19. Ваш вік:

- 17-24;
- 25-40 років - **5**
- 41-60 років – **173** респондент
- 61 і більше - **73**

20. Стать:

- жіноча – **239**
- чоловіча - **2**